

P r í l o h a

č. 2

k školskému poriadku

Súkromnej materskej školy Lucenkova 1209/18 Dolný Kubín

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní

Školský rok 2024 /2025

I. Identifikácia a analýza aktuálneho stavu

Pri dodržiavaní zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní naša materská škola postupuje podľa Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní (ďalej len „Štandardy“), ktoré vydalo MŠVVaM SR a ich znenie je súčasťou dodatku Vnútorného poriadku materskej školy. Štandardy sú základné pravidlá, princípy a postupy predchádzania a eliminácie segregácie vo výchove a vzdelávaní. Ich uplatňovanie prispieva k dodržiavaniu princípov výchovy a vzdelávania podľa školského zákona v materských školách, školách a školských zariadeniach.

Štandardy dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní definujeme ako Štandardy postojov a hodnôt a Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní.

Štandardy postojov a hodnôt

Základným predpokladom pre úspešné zavedenie štandardov, ktoré zabezpečia proces prevencie, či odstraňovania segregácie vo výchove a vzdelávaní je zásadný posun v oblasti postojového a hodnotového nastavenia, kultivácie verejného diskurzu a medziľudských vzťahov všetkých aktérov vzdelávania, ktorí prichádzajú na pôde škôl do kontaktu s deťmi.

Spoločnosť 21. storočia potrebuje občanov, ktorí majú také hodnoty, postoje, schopnosti, poznanie a kritické myslenie, aby mohli fungovať ako demokratickí a interkultúrne kompetentní občania. Postojové a hodnotové štandardy sú definované na základe kľúčových ukazovateľov (deskriptorov). Deskriptory sú popisy a vysvetlenia týkajúce sa konkrétneho žiadúceho správania všetkých aktérov vo vzdelávaní:

- Zaobchádzať so všetkými ľuďmi bez rozdielu s rešpektom.
- Vyjadrovať úctu všetkým bez rozdielu a vnímať rozmanitosť ako príležitosť a prínos pre materskú školu pri príprave a realizovaní aktivít výchovno-vzdelávacieho procesu.
- Vyjadrovať druhým ľuďom uznanie ako rovnocenným ľudským bytostiam.
- Rešpektovať ľudí rôzneho vierovyznania.
- Rešpektovať ľudí, ktorí majú odlišné politické názory.
- Prejavovať záujem spoznať presvedčenia, hodnoty, tradície a pohľady druhých ľudí na svet.
- Dávať priestor druhým ľuďom na vyjadrenie sa.
- Preukázať prebratie zodpovednosti za svoje skutky.
- Ospravedlniť sa, pokiaľ niekomu ublížim.
- Vyjadrovať vôľu a záujem spolupracovať a pracovať s druhými ľuďmi na presadzovaní spoločných záujmov.

Štandardy vyplývajúce z definície segregácie vo výchove a vzdelávaní:

a/ Štandardy priestorovej desegregácie:

- Do všetkých priestorov materskej školy, určených pre deti, je umožnený rovný (nediskriminačný) prístup všetkým deťom . Materská škola nemá priestory a budovy vyhradené pre jednotlivé skupiny detí vytvorené za účelom ich vylúčovania alebo neprípustného oddeľovania na základe ktoréhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Materská škola v rámci výchovno-vzdelávacieho procesu využíva priestory, ktoré spĺňajú normy stanovené regionálnymi úradmi verejného zdravotníctva, pričom výchovnovzdelávací proces žiadnej zo skupín neprebíha v priestoroch, ktorých kvalita je výrazne rozdielna oproti iným priestorom.
- Ak má materská škola alebo školské zariadenie v jednotlivých vekových kohortách zastúpenie detí rôzneho etnického, národného alebo sociálneho pôvodu, farby pleti alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona, má vytvorené triedy, v ktorých je vyvážené zastúpenie detí týchto skupín.

b/ Štandardy organizačnej desegregácie:

- Materská škola má nastavenú organizáciu školského vyučovania a denný program tak, aby nedochádzalo k vylúčovaniu a neprípustnému oddeľovaniu niektorej skupiny detí
- Všetky skupiny detí materskej školy majú stanovené rovnaké vzdelávacie štandardy podľa princípov Márie Montessori, na základe ktorých pedagogickí zamestnanci, odborní zamestnanci a ďalší zamestnanci vytvárajú učebné osnovy školského vzdelávacieho programu. Úpravy je možné realizovať len u detí, ktorým to určuje individuálny vzdelávací program, individuálny učebný plán alebo poskytnuté podporné opatrenia.
- Všetky skupiny detí majú umožnený rovný prístup k materiálno- technickému vybaveniu, výchovno - vzdelávacím materiálom a iným vzdelávacím pomôckam výchovno-vzdelávacieho procesu prislúchajúcemu danému veku dieťaťa.
- Materská škola je povinná využiť všetky dostupné prostriedky, nástroje a metódy, aby umožnila prístup ku vzdelávaniu v maximálnej miere všetkým skupinám detí aj v prípade krízových udalostí v materskej škole . Po ukončení krízovej udalosti je materská škola povinná realizovať príslušné podporné opatrenia na kompenzáciu prípadných výpadkov vo výchove a vzdelávaní, ktoré nemohli byť v maximálnej miere riešené počas krízovej situácie.

c/ Štandardy sociálnej desegregácie

- Materská škola využíva potrebné a dostupné inkluzívne podporné opatrenia na podporu sociálneho začlenenia detí a vytváranie pozitívnej podporujúcej sociálnej klímy v materskej

škole a školskom zariadení, ktorá prispieva k destigmatizácii a odstraňovaniu stereotypov a predsudkov.

- Materská škola organizuje a podporuje programy neformálneho vzdelávania a mimoškolské aktivity smerujúce k vytvoreniu priaznivej sociálnej klímy a interkultúrneho porozumenia v rámci materskej školy medzi deťmi ako aj rodičmi.
- Materská škola prijíma, vzdeláva a vychováva všetky skupiny detí podľa platných právnych predpisov bez vylučovania a neprípustného oddeľovania na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- V materskej škole zariadení neexistujú procesy, postupy a usporiadania (ani na úrovni tried), ktoré vylučujú alebo neprípustne oddeľujú skupiny detí na základe akéhokoľvek chráneného dôvodu uvedeného v antidiskriminačnom zákone.
- Materská škola umožňuje všetkým skupinám detí, aby sa pre napĺňanie a rozvoj svojho potenciálu zapájali do aktivít a súťaží, ktoré sama organizuje, alebo sú materskej škole a školskému zariadeniu sprostredkované, a aktívne ich k tomu motivuje a podporuje.
- Materská škola pri hodnotení detí nekoná diskriminačne len na základe ich príslušnosti k niektorej sociálnej alebo etnickej skupine alebo iného chráneného dôvodu podľa antidiskriminačného zákona.

V Súkromnej materskej škole Lucenkova 1209/18 Dolný Kubín vedíme deti k vytváraniu rešpektujúceho a inkluzívneho prostredia. Postoje a hodnoty formujeme vo výchovno vzdelávacom procese. Do vyučovacieho procesu integrujeme témy o tolerancii, rozvíjame empatiu, kritické myslenie, učíme o historických a kultúrnych rozdieloch, tvoríme si triedne pravidlá, a pod.

V zmysle štandardov priestorovej desegregácie všetky deti využívajú všetky dostupné priestory školy podľa platného rozvrhu, v sprievode pedagogických zamestnancov, s dozor konajúcimi pedagogickými zamestnancami, aby boli dodržané pravidlá ochrany života a zdravia všetkých detí materskej školy. Výchovno - vzdelávací proces prebieha v bežných triedach, v špeciálnych triedach – telocvičňa, kuchynka, výtvarná miestnosť. K dispozícii majú deti areál materskej školy, záhony, kde pestujú zeleninu a bylinky .

V zmysle štandardov organizačnej desegregácie v materskej škole platí schválená dokumentácia, ktorá sa aktualizuje vždy k novému školskému roku. Dokumentáciu schvaľujú všetci členovia pedagogickej rady.

V materskej škole postupujeme v zmysle štandardov sociálnej desegregácie. Nekonáme diskriminačne, neprípustne neoddeľujeme skupiny detí, prijímame, vzdelávame a vychováваме všetky skupiny detí, využívame podporné opatrenia.

II. Ciele a vízie plánu

1. Zvýšiť povedomie o problematike segregácie medzi pedagogickými zamestnancami.

Aktivity:

Plánovanie, koordinovanie, realizovanie vzdelávania zamestnancov,

Termín:

Apríl, máj

2. Realizovať rôzne školské aktivity, ktoré umožňujú zapojenie všetkých detí bez ohľadu na ich pôvod, pohlavie, náboženské vyznanie alebo iné charakteristiky.

Aktivity: Deň vody, Deň Zeme, Deň vtákov, Bosonohá olympiáda

Aktivity jednotlivých metodických orgánov koordinátorov podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

Termín: apríl. Máj, jún

podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

3. Umožňovať rozvíjanie osobnosti každého dieťaťa s uplatnením jeho jedinečnosti počas rôznych školských aktivít. (napr. práca s hlinou na hrnčiarskom kruhu, práca s drevom – výroba ohrádky pre zvieratká, búdky pre vtáčiky.)

Vychádzame z princípov Márie Montessori, ktorá kladie dôraz na osobitosť a jedinečnosť každého dieťaťa.

Termín: Celoročne

4. Prispievať k budovaniu statusu materskej školy – Materská škola otvorená všetkým prezentáciou na verejnosti.

Aktivity:

Vystúpenia, besiedky, stretnutia, výstavy, prehliadky, olympiády, deň otvorených dverí, prezentácia materskej školy na festivaloch a pod...– podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

Termíny:

Podľa plánu práce na aktuálny školský rok.

5. Budovať rovesnícke vzťahy bez predsudkov.

Aktivity:

ranné kruhy, kruhy priateľstva, zdvorilostné témy, vytvorené rešpektujúce prostredie, kde sa cítime všetci dobre a bezpečne.

Termín:

Celoročne

6. Zabezpečiť rovnaký prístup ku vzdelaniu pre všetky deti.

Termín:

Celoročne.

7. Vytvoriť inkluzívne prostredie.

8. Posilniť komunikáciu medzi rodičmi, učiteľmi a deťmi.

Aktivity:

„Pod' sa hrať so mnou ocko a mamina“, tvorivé dielne s rodičmi, rodičovské združenia, výlety s rodičmi, besiedky, telefonicky – spokojný rodič,

Termín:

Celoročne

9. Dosahovať zlepšenie výsledkov výchovy vzdelávania zriadením mechanizmu spolupráce s rodinou pred nástupom do ZŠ.

Aktivity:

Aktivity zrealizované v spolupráci s pedagogicko - psychologickým centrom a logopédom.

Termín:

Celoročne

10. Vytvárať priestor pre spoluprácu s rodinou, deťmi, ešte pred vstupom do Súkromnej materskej školy.

Aktivity:

Tvorivé dielničky, cvičenie s bábätkami, Montessori dielničky

Termín:

Celoročne

11 Sprístupňovať informácie smerujúce k zákonným zástupcom

Aktivity:

web materskej školy, oznamy v tlačenej podobe, osobné stretnutie, messenger

Termín:

Celoročne

III. Kroky na zlepšenie aktuálnej situácie

Organizovať školenie pedagogických zamestnancov na tému rovnosti a inklúzie. Sprístupňovať materiály pre pedagogických zamestnancov na podporu rozmanitosti a tolerancie. Poskytovať nástroje na nastavenie a riešenie diskriminácie v materských školách.

IV. Podpora a spolupráca

Organizovanie stretnutí a konzultácií s rodičmi, kde sa budú preberať otázky rovnosti a inklúzie.

Centrum poradenstva a prevencie Dolný Kubín, Oravské kultúrne stredisko a Montessori organizácia.

V. Očakávané výsledky

Vo všeobecnosti platí, že pri aplikovaní Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa zabezpečí na spravodlivý a rovný prístup k vzdelaniu pre všetky deti, bez ohľadu na ich sociálny, etnický, kultúrny alebo zdravotný stav. Plán vedie k znižovaniu segregácie a diskriminácie v materskej škole a odstráneniu všetkých praktík, ktoré vedú k oddeleniu detí podľa etnických, sociálnych alebo zdravotných kritérií.

VI. Zdroje financovania

- štátne prostriedky materskej školy.
- Príspevky a dary od rodičov.

VII. Komunikácia a zdieľanie výsledkov

Komunikácia - jasná, transparentná a efektívna.

Výsledky z Plánu uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní sa zahrnú do Správy o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach za aktuálny školský rok. O výsledkoch a zisteniach budú informovaní zákonní zástupcovia na rodičovskom združení. Spätnú väzbu na dodržiavanie plánu získame prostredníctvom dotazníkov - adresát rodič, pedagogický zamestnanec.

Plán uplatňovania Štandardov dodržiavania zákazu segregácie vo výchove a vzdelávaní nie je uzavretý dokument. Je dokumentom zohľadňujúcim aktuálnosť legislatívnych rámcov, akceptujúcich rôznorodosť, implementujúci premeny tradičnej materskej školy na modernú, akceptujúcich inakosť učiacich sa, osobitosti učiacich, rôznorodosť zúčastnených, skúsenosti a fakty z praxe. Práve preto je dokumentom podliehajúcim neustálemu dopĺňaniu a revidovaniu. Jeho dodržiavaním a uplatňovaním sa zvyšuje status atraktivita a úspešnosť školy.

Vypracovala: Bc. Janka Záhorová

Prerokovaný a schválený: Na zasadnutí pedagogickej rady dňa 17. februára 2025

Vydaný: 17. februára 2025